

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716204398
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8716204398.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, právne zastúpený: Mgr Miroslav Hanec, advokát, so sídlom Hruštiny 602, 010 01 Žilina, IČO: 37 976 486 proti žalovanej: T. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX U., právne zastúpená: JUDr. Julián Lapšanský, advokátska kancelária, spol. s r. o., so sídlom Zelinárska 8, 821 08 Bratislava, IČO: 45 941 815 o zaplatenie 7.385,12 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 11C/96/2016 - 147 zo dňa 03.12.2019 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia istiny vo výške 7.385,12 eura s príslušenstvom z toho dôvodu, že žalovaná odberala plyn na odbernom mieste M. C. č. XX, pričom pri kontrole odberného miesta dňa 07.06.2014 žalobca nadobudol podozrenie, že žalovaná odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom bola porušená plomba, overovacia a zabezpečovacia značka číselníka meradla, o čom bol vyhotovený zápis. Plynomer bol demontovaný a odoslaný na posúdenie znalcom. Na základe znaleckého posudku I.. U. C. vyplynulo, že došlo k porušeniu zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii.

2. Okresný súd Poprad, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“), napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Žalovaná má právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.“

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 52 ods.1 a 2, § 52 ods. 3 a 4, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1, § 54 ods. 2, § 54 ods. 3, § 488 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie v úvode odôvodnil tým, že Okresný súd Poprad rozhodol vo veci dňa 23.03.2018 rozsudkom, proti ktorému podala odvolanie žalovaná. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 18.07.2019 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a

nové rozhodnutie. Uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 21.08.2019. Súd uvedený právny vzťah posudzoval ako vzťah spotrebiteľský, nakoľko v uvedenom konaní vystupuje žalovaný ako spotrebiteľ a žalobca ako dodávateľ.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie skutkovo odôvodnil tým, že podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Súd považoval konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko sa žalobca výlučne opiera o ustanovenie zákona č. 251/2012 Z. z. a poukazuje na ustanovenie § 82 citovaného zákona a na tú skutočnosť, že zo strany žalovanej došlo k neoprávnenému odberu plynu, za ktorý je povinná uhradiť dodávateľovi, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Súd mal za to, že uvedená škoda nevznikla nakoľko v prípade porovnania spotreby pred a po, kedy malo dôjsť k údajnej škode nebol zistený žiaden rozdiel. Spotreba bola konštantná, a ak aj bola poškodená overovacia značka meradla, tak meradlo plynomera meralo spotrebu správne, tým žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Súd poukázal na ďalšiu skutočnosť, že žalobca vo svojej výpovedi uvádza, že zavinenie zo strany žalovanej je preukázané tým, že žalovaná nevníma rozdiel medzi dodávateľom plynu a prevádzkovateľom distribučnej siete a že nepreukázala, že došlo k nahláseniu poškodenia plomby. Súd poukazuje na skutočnosť, že je práve v záujme prevádzkovateľa a to je jedno, či je to distribučná sieť, si túto povinnosť plniť. Žalobca si mal splniť povinnosť, keď odberateľ - spotrebiteľ nahlásil takúto skutočnosť. O tom, že či mal zamestnanec, či distribúcie alebo SPP, a. s. vykonávať opravu, resp. zabezpečenie plomby, o tom predsa nemôže vedieť a rozhodovať spotrebiteľ - odberateľ. Spotrebiteľ - odberateľ si plní svoje úlohy tým, že uhrádza platby za odber plynu. Súd nemal preukázané, žeby došlo k neoprávnenému odberu plynu. Meradlo ďalej meralo, fungovalo a o tom, že bola porušená plomba, o tom podľa názoru súdu ani nevedeli ako uvádza žalobca, že odo dňa prepisu odberateľa na žalovanú dňa 13.2.2012 boli na odbornom mieste vykonané fyzické odpočty dňa 18.9.2012 a 18.9.2013, kedy bolo meradlo skontrolované, pričom poškodenie zabezpečenia meradla zistené nebolo, o tejto skutočnosti žalobca nepreukázal žiaden doklad, že uvedené zabezpečenie nebolo poškodené. Uvedené poškodenie, ak nevykonával odpočet priamo zamestnanec SPP a. s. resp. SPP - distribúcia a. s., tak ani nezistí, ak vykonáva odpočet firma v rámci subdodávky. Súd vykonal dokazovanie, a to výsluchom svedkyne J. L., bytom U. - F., M. XXXX/XX, ktorá uviedla, že vykonáva realitnú činnosť a zaoberá sa predajom nehnuteľností a je pravdou, že bola spolu so žalovanou v plynárňach a pred tým zisťovali stav plynu, vody a elektriny, ale zisťovali len čísla, plombami sa nezaoberali. Čísla a stav diktovala pánovi C., ktorý povedal, že stav a čísla sedia, ale sú tam porušené plomby aj na vodomere aj na plynomeri. Začiatkom roka išli nahlásiť do plynárni stav a prepis na iného majiteľa - žalovanú a nahlásili aj porušenie plomby. Svedkyňa bola prítomná pri tom, ako pani z plynárni volala nejakému pánovi a na lístok napísala telefónne číslo a dala toto číslo pani C.. V plynárňach pri okienku nahlásili stav a aj to, že je porušená plomba. Stav a prepisy boli opísané v starom roku, ale na plynárňach a ostatných odberateľov boli robené prepisy v novom roku. Svedok U. C., bytom U., C. XXXX/XX je v príbuzenskom vzťahu so žalovanou, ktorá je jeho manželka a na pojednávaní uviedol, že prepis nehnuteľnosti bol v januári 2012 v katastri. Začiatkom januára prišla pozrieť osobne aj na poškodené plomby realitná makléřka p. L.. P. C. uviedol, že telefónne číslo mu dala manželka a hneď volal SPP - p. N. a ten uviedol, že posielal technika na druhý deň. Technik, keď sa dostavil, tak telefonoval a povedal, že tie žité plomby sú v poriadku, ale svedok povedal, že sa nejedná o plombu na číselníku merača, a on na to povedal, že vidí, že je porušená plomba, ale on to nemôže riešiť, ale že to posunie ďalej a príde to vyriešiť niekto iný. Na ďalší deň volal iný technik z SPP, že plynomer zaplomboval a je to v poriadku. Prosil ho, aby ho počkal, že príde si to overiť, ale pracovník povedal, že má koniec pracovnej doby a nebude na neho čakať. Keď sa svedok vrátil z práce, plomba bola založená, držala na mieste a považoval to za vybavené. V roku 2014 prišli pracovníci SPP s tým, že potrebujú vymeniť plynomer a takisto chceli vidieť všetky plynové zariadenia v dome, tie im sprístupnil, spravil dokumentáciu a následne prišla informácia, že sa dopustili neoprávneného odberu plynu. Tá plomba podľa svedka vyzerala v poriadku. Svedok ďalej uviedol, že nevedel posúdiť, či to bolo zalepené provizórne, či držala plomba. Uviedol, že plynomer je na súkromnom pozemku, je voľne prístupný.

6. Súd prvej inštancie právne vec posúdil tak, že súd má za to, že v uvedenom prípade sú predpoklady pre liberáciu z objektívnej zodpovednosti za škodu pri neoprávnenom odbere plynu a to bez ohľadu na to, či uvedená skutočnosť bola ohlásená dodávateľovi plynu alebo zmluvnej strane zmluvy o dodávke plynu. Protiprávnym úkonom je správanie, ktoré sa prieči právu. Úkon je protiprávny, ak ním bola

porušená právna povinnosť vyplývajúca zo zákona, zmluvy alebo inej právnej skutočnosti. Žalobca poukazuje vo svojej žalobe na protiprávny stav ako na neoprávnený odber podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a podľa súdu nejedná sa o neoprávnený odber, nakoľko merač zaznamenával odber, skutočnú spotrebu plynu. Žalovaná preukázala, že odber plynu na odbernom mieste je v jednotlivých rokoch konštantný, a ak aj došlo k poškodeniu plomby, nedošlo k poškodeniu meradla na plynomeri. Meradlo na plynomeri meralo reálnu spotrebu aj keď plomba bola poškodená. Súd má zato, že žalobcovi ako dodávateľovi plynu nevznikla žiadna škoda a neexistuje žiaden dôvod, aby súd žalobe vyhovel. Nie sú naplnené všetky predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za škodu. Zároveň žalobca nepostupoval pri výmene meradla v súlade so zákonom, pretože nekonal do 10 dní po oznámení poškodenia plomby ako mu to ukladá zákon a všeobecné obchodné podmienky, ale výmenu plynomeru odkladal o rok a pol. Žalovaná nahlásila problém s plombou na meradle už pri nadobudnutí nehnuteľnosti. Ak zo strany žalobcu došlo až po dvoch rokoch od nahlásenia k výmene plynomeru, žalobca má plnú zodpovednosť za vznik škody, ak vôbec nejaká vznikla, pričom súd poukazuje na to, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla. Súd posudzoval uvedený právny vzťah a postupoval v zmysle zákona na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ v uvedenom konaní je slabšou stránkou, a preto je na žalobcovi preukázať, že došlo k neoprávnenému odberu a že vznikla škoda tak ako ustanovuje § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň súd poukazuje, že ďalším predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody na strane žalobcu. Žalobca tento vzťah žiadnym spôsobom nepreukázal a neodôvodnil. Žalobca nepreukázal vznik škody a nemôže preukázať ani príčinnú súvislosť medzi protiprávnym stavom a vznikom škody, a preto nie sú naplnené všetky predpoklady na vznik objektívnej zodpovednosti. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade súd vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, pretože bola plne úspešná.

8. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca, pričom ako odvolacie dôvody uviedol skutočnosti uvedené v § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalobca uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovaným, nakoľko sa nejedná o spotrebiteľský vzťah. Žalobca so žalovaným neuzavrel žiadnu zmluvu. Zmluva o dodávke plynu bola uzavretá medzi dodávateľom zemného plynu a žalovaným, nie medzi žalobcom a žalovaným. Žalobca je prevádzkovateľom distribučnej siete. Zároveň poukázal na ust. § 82 ods. 2 zákona o energetike. Skutočnosť, že sa nejedná medzi žalobcom a žalovaným o spotrebiteľský spor, podľa názoru žalobcu, ustálila aj rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Taktiež žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že spotreba plynu bola konštantná, a ak aj bola poškodená overovacia značka meradla, tak meradlo plynomera meralo správne a že tým žalobcovi žiadna škoda nevznikla. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/49/2018, v ktorom okrem iného Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že presné množstvo odberného plynu je možné určiť len určeným meradlom s platným overením, na ktorom nie je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ak bolo na určenom meradle plynu zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii porušené, nie je možné použiť pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu namerané hodnoty odobratého plynu, a to bez ohľadu na to, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu. Pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nemožno považovať za objektívny a spoľahlivý podklad pre určenie vzniknutej škody, údaje o spotrebe plynu za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie, nakoľko takýto údaj o spotrebe nepreukazuje množstvo skutočne neoprávnene odobratého plynu za rozhodné obdobie. Taktiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/49/2019, v ktorom sa okrem iného uvádza, že pre naplnenie zákonných predpokladov zodpovednosti odberateľa plynu za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu, podľa skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu uvedenej v zákone o energetike je irelevantné, či následne bolo meradlo funkčné alebo či zaznamenávalo, alebo nezaznamenávalo skutočný odber plynu. Rovnako tak je irelevantné, či k neoprávnenému zásahu do určeného meradla plynu došlo zo strany odberateľa plynu alebo zo strany tretej osoby, nakoľko zákon v predmetnej skutkovej podstate neoprávneného odberu plynu konštatuje zodpovednosť odberateľa plynu ako objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie. Zároveň žalobca namietal, že súd prvej

inštancie vo svojom rozhodnutí neuviedol žiadne dôvody predpokladu liberácie. K tvrdeniu súdu prvej inštancie uvedenému v jeho rozhodnutí, že žalobca nepreukázal vznik škody a uviedol iba výpočet, ale nepreukázal, že skutočne škoda vznikla, poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo/32/2018, v ktorom sa okrem iného uvádza, že v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom stanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu. Podľa názoru žalobcu, žalobca jednoznačne preukázal, že zabezpečovací prvok na plynometri bol poškodený, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku znalca I. U. C., konkrétne znalecký posudok č. XXX/., ktorý jednoznačne potvrdil poškodenie plomby. Podľa názoru žalobcu, tak rozsudok súdu prvej inštancie ako celok, stráca logické prepojenie výroku s odôvodnením, a tak sa stáva zmätočným, nezrozumiteľným a nepreskúmateľným. Zároveň mal za to, že spochybňovanie jednotlivých úkonov vykonaných či už prevádzkovateľom alebo dodávateľom distribučnej siete a žalovanej, súdu prvej inštancie neprináleží a tiež takýto záver je nepodloženou úvahou, lebo sa riadi skôr intuíciou, ako dôkazmi a logickými argumentmi. Z tohto dôvodu žalobca žiadal napadnuté rozhodnutie súd prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmeniť a vo veci rozhodnúť tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania, ako aj trov prvoinštančného konania.

9. Voči odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že z jednotlivých ustanovení zákona o energetike jednoznačne vyplýva, že trh s plynom, ktorý zahŕňa aj distribúciu plynu, je súčasťou trhového mechanizmu, pričom odberateľovi, fyzickej osobe, vyplývajú priamo z ust. § 17 Zákona o energetike práva na ochranu spotrebiteľa, ktoré zahŕňajú nielen konečnú dodávku plynu, ale aj distribúciu napriek tomu, že odberateľ má uzatvorenú písomnú zmluvu iba s dodávateľom. Opačný výklad by bol v priamom rozpore so zmyslom a účelom právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, kedy odberateľ - fyzická osoba, by sa nemohol brániť proti podnikateľovi, ktorý má navyše v predmetnom prípade v Slovenskej republike monopolné postavenie. Tvrdenie žalobcu o nemožnosti aplikovať vzťah sporových strán ustanovenia o ochrane spotrebiteľa je tak v priamom rozpore so znením viacerých ustanovení zákona o energetike, a to najmä ust. § 17 predmetného zákona. Čo sa týka reklamácie poškodenia plomby meradla, žalovaná uviedla, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení poukázal na to, že aj napriek splneniu predpokladov objektívnej zodpovednosti, existuje v predmetnom prípade možnosť liberácie, ak odberateľ preukáže, že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba alebo k poškodeniu došlo mimo sféry zodpovednosti odberateľa. Žalovaná má za to, že reklamovala vady meradla ihneď po nadobudnutí nehnuteľnosti a je teda evidentné, že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba a k poškodeniu došlo mimo sféry zodpovednosti žalovanej. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobca si uplatňuje voči žalovanej nárok na náhradu škody. Vzťah medzi sporovými stranami je jednoznačne vzťahom občianskoprávnym. V prípade zodpovednosti založenej na objektívnom princípe, sa jedná o zodpovednosť za náhodu, resp. zodpovednosť za riziko. Objektívnej zodpovednosti je možné sa zbaviť liberáciou. Tvrdenie žalobcu o nemožnosti liberácie v prípade neoprávneného odberu plynu podľa ust. § 82 ods. 1 zákona o energetike, je v priamom rozpore s platnou úpravou občianskoprávnej zodpovednosti za škodu. Ako už uviedol v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd, v predmetnom prípade existuje možnosť liberácie v prípade, ak odberateľ preukáže, že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba alebo že k porušeniu došlo mimo sféry zodpovednosti odvolateľa. K nepripusteniu dôvodov liberácie žalobca uviedol judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad rozhodnutie 3Obdo/49/2019, ktoré však nie je možné aplikovať na daný prípad. Žalovaná súhlasí so závermi judikatúry, že z hľadiska zákona o energetike je irelevantné, či k neoprávnenému zásahu do určeného meradla prišlo zo strany odberateľa plynu alebo zo strany tretej osoby. V predmetnom prípade však žalovaná bezodkladne upozornila na protiprávny stav zákaznícke centrum SPP, ktoré najskôr vyslalo na odberné miesto technika, ktorý nebol oprávnený vykonať zásah na poškodenej plombe, pretože sa jednalo o plombu na číselníku meradla a následne aj oprávneného technika, ktorý ohľadom poškodenia plomby číselníka meradla komunikoval s manželom žalovanej. V prípade reklamácie žalovanej, teda SPP ako dodávateľ plynu, postúpil reklamáciu SPP - distribúcii ako prevádzkovateľovi distribučnej

siete, ktorý reklamáciu žalovanej vybavoval. V predmetnom prípade sú tak dané liberačné dôvody pre zbavenie sa objektívnej zodpovednosti za neoprávnený odber plynu.

10. Žalobca využil možnosť podania písomnej odvolacej repliky, v ktorej uviedol, že naďalej trvá na svojom tvrdení, že zodpovednosť žalovanej za vzniknutú škodu nie je založená na zmluvnom, ale na zákonom základe, čo vyplýva priamo z ust. § 82 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a z tohto dôvodu ide o bežný občianskoprávny spor, nie spotrebiteľský. Podľa názoru žalobcu sa žalovaná snaží svojimi tvrdeniami vo vyjadrení zbaviť objektívnej zodpovednosti za neoprávnený odber. Tvrdí, že v danom prípade je možná liberácia, ale žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že poškodenie plomby spôsobila iná tretia osoba, alebo že k poškodeniu došlo mimo sféry zodpovednosti odberateľa. Zákon o energetike neumožňuje v prípade neoprávneného odberu možnosť liberácie, tak ako tvrdí žalovaná, toto svoje tvrdenie nepodložila ustanovením zákona ani žiadnou judikatúrou, ktorá by túto možnosť umožnila. Tvrdenia žalovanej sú v zásadnom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou a svoje tvrdenia nepodložila dôkazmi ani právnymi predpismi, ktoré by ju zbavili zodpovednosti za neoprávnený odber. Žalobca má za to, že preukázal v odbernom mieste neoprávnený odber zemného plynu podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike a dostačujúco preukázal aj objektívnu zodpovednosť žalovanej.

11. Žalovaná využila možnosť podania písomnej odvolacej dupliky, v ktorej uviedla, že naďalej zotrváva na svojom tvrdení, že sa jedná o vzťah spotrebiteľský, čo sa týka liberačných dôvodov. Poukázala na skutočnosť, že už odvolací súd v zrušujúcom uznesení poukázal na to, že napriek splneniu predpokladov objektívnej zodpovednosti existuje v predmetnom prípade možnosť liberácie. Má za to, že v danom prípade boli naplnené oba dôvody liberácie a tieto aj boli preukázané, keďže žalovaná reklamovala vady meradla ihneď po nadobudnutí nehnuteľnosti a je teda evidentné, že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba a k poškodeniu došlo mimo sféry zodpovednosti žalovanej. V konaní sa preukázalo, že k reklamácií skutočne došlo a nielen žalovaná, ale aj ďalší dvaja svedkovia zhodne potvrdili túto skutočnosť pri preberaní nehnuteľnosti. Zároveň žalobca sám nepopiera, že k reklamácií prišlo, ale že bolo vykonané na nepríslušnom mieste. Čo sa týka námietky, že žalovaná reklamovala poškodenie u iného subjektu, SPP ako dodávateľ plynu postúpil reklamáciu SPP - distribúciu ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, ktorá reklamáciu žalovanej preukázateľne vybavovala. V predmetnom prípade sú tak dané liberačné dôvody pre zbavenie sa objektívnej zodpovednosti za neoprávnený odber zemného plynu.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam poukazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP.

14. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné.

15. V prejednávanej veci žalobca vo vzťahu k žalovanému uplatňuje nárok na náhradu škody podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov. Zároveň svoj nárok opiera o znalecký posudok znalca I. U. C., na základe ktorého podľa názoru žalobcov možno konštatovať, že plynomer pôvodne inštalovaný v nehnuteľnosti žalovanej podrobil skúmaniu a zistil, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené.

16. Podľa ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené

zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

17. Zákon o energetike taktiež upravuje skutočnosť, že odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom, vydaným podľa ust. § 95 ods. 1 písm. l) predmetného zákona.

18. Odvolací súd už vo svojom zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 13Co/5/2018 - 118 konštatoval, že skutková podstata neoprávneného odberu plynu definovaná v ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, je z pohľadu druhu zodpovednosti objektívnou zodpovednosťou, to znamená, že na naplnenie skutkovej podstaty takéhoto neoprávneného odberu plynu nie je potrebné, resp. nie je dôležité zaoberať sa otázkou, kto meradlo na odber plynu poškodil. Odvolací súd však poukázal na to, že aj napriek kumulatívne splneniu predpokladov objektívnej zodpovednosti za škodu, existuje možnosť liberácie, teda zbavenia sa zodpovednosti za škodu. V prípade skutkovej podstaty upravenej v § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, môže liberácia nastať len v dvoch prípadoch, na ktoré poukázal aj samotný súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení, a to za prvé, pokiaľ odberateľ preukáže, že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba alebo za druhé, ak k poškodeniu došlo mimo sféry zodpovednosti odberateľa. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že v zmysle citovanej právnej úpravy je to žalovaný, ktorý zodpovedá za to, že odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Nemožno však v tejto súvislosti opomenúť, že je to odberateľ zemného plynu, ktorý má objektívne zodpovednosť za plynomer, ktorý v zmysle zákona o energetike musí byť umiestnený na verejne prístupnom mieste a ku ktorému majú prístup aj iné subjekty.

19. Odvolací súd poukazuje najmä na to, že žalovaná v priebehu celého konania tvrdila a aj preukazovala skutočnosť, že o porušení meradla sa dozvedela pri kúpe nehnuteľnosti a podozrenie na prípadné poškodenie meradla nahlásila bezodkladne pri prepise nehnuteľnosti na zákazníckom centre SPP. Túto skutočnosť, ohľadne včasného nahlásenia podozrenia na prípadné poškodenie meradla žalobca nepopieral, zotrval však na svojom skutkovom vyjadrení, že toto oznámenie bolo vykonané neoprávnenému subjektu, pričom potvrdil, že následne táto reklamácia mu bola ďalej postúpená. Táto skutočnosť je pre meritum veci rozhodnou, pričom taktiež možno konštatovať, že žiadne z ustanovení zákona o energetike aj napriek objektívnemu charakteru zodpovednosti za škodu, nezbavuje žalobcu povinnosti preukázať, že mu vznikla škoda v dôsledku poškodenia plomby meradla. Citované ust. § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. predpokladá, že pri neoprávnenom odbere plynu určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi právo na náhradu skutočne vzniknutej škody, ak vznikla. Skutočnou škodou sa pritom rozumie majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu žalobcu oproti majetkovému stavu pred škodnou udalosťou a ušlý zisk predstavuje ten zisk, ktorý by žalobca dosiahol, ak by nenastala škodová udalosť. V danom prípade by táto škoda predstavovala hodnotu zemného plynu, ktorý by žalovaná odobrala z distribučnej siete žalobcu a ktorý by nebol v dôsledku zásahu do meradla týmto meradlom zaznamenaný vôbec alebo bol zaznamenaný nesprávne. Poškodenie zabezpečovacej značky meradla neznámou osobou síce znamená neoprávnený odber podľa predpokladov zákona o energetike, automaticky však ešte neznamená, že došlo k demontáži číselníka meradla a tým k jeho znefunkčneniu s následkom vzniku škody spočívajúcej v nezaznamenanom odbere plynu. Poškodenie plomby ešte neznamená, že k demontáži číselníka aj skutočne došlo a možnosť z toho vyplývajúca nepostačuje na záver, že týmto meradlom bola žalobcovi skutočne škoda aj spôsobená.

20. Je dôkaznou povinnosťou žalobcu ako poškodeného, aby preukázal, že mu vznikla skutočná škoda, a teda, že žalovaná v dôsledku poškodenia plomby meradla odoberala zemný plyn v rozsahu, ktorý nebol týmto meradlom zaznamenaný. Aj pri objektívnom charaktere zodpovednosti za škodu nemožno akceptovať stav, kedy by samotné poškodenie zabezpečenia meradla znamenalo nároku na náhrady škody bez náležitého preukázania, že týmto poškodením bola ovplyvnená aj samotná funkčnosť meradla (pozri rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Cob/23/2018 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/52/2013). Objektívna zodpovednosť žalovaného vo vzťahu k neoprávnenému

odberu plynu pri poškodení meradla sa však už neprenáša do roviny nároku na náhradu skutočnej škody, ktorej vznik musí byť žalobcom vždy preukázaný. Túto škodu nemožno bez ďalšieho nahradiť škodou určenou v zmysle citovanej vyhlášky, ktorej ustanovenia sa použijú len v prípade, ak nemožno skutočne vzniknutú škodu vyčíslieť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, čo v danom prípade bolo možné zistením, či meradlo bolo skutočne funkčné. Žalobca pri tom v konaní netvrdil, že by žalovaná za odobratý zemný plyn riadne neplatila aj v období zisteného neoprávneného odberu. Všetky tieto okolnosti potom spochybňujú skutočnosť, že žalobca preukázal, že mu neoprávneným odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej škode vznikla škoda, čo v konečnom dôsledku znamená, že by nebol splnený jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Nepostačuje len na základe preukázania porušenia zabezpečovacieho zariadenia meradla formálne vykonať fiktívny odpočet v zmysle citovanej vyhlášky.

21. V závere považuje odvolací súd za podstatné uviesť, že žalovaná postupovala v súlade s dobrými mravmi, ak bezodkladne reklamovala poškodenie meradla pri kúpe nehnuteľnosti. Ak by aj žalobca postupoval v takomto súlade, mal v tomto čase bezodkladne riešiť vzniknutú situáciu. Za stavu, keď tak učinil až s neprimeraným časovým odstupom, by bolo v rozpore s dobrými mravmi vyhovieť ním uplatnenému nároku. Dobré mravy netvoria spoločenský normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti a poctivého správania. Dobré mravy sú súhrnom spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Teória a súdna prax zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu. Žalovaná nepochybne je v postavení spotrebiteľa a nemožno od nej rozumne vyžadovať, aby sa v rámci identifikácie jednotlivých subjektov orientovala v oblasti dodávok plynu. Preto možno uzavrieť, že reklamáciu poškodenia meradla ako spotrebiteľka správne adresovala subjektu, s ktorým vstupovala do zmluvného vzťahu, čím došlo k naplneniu liberácie, teda zbavenia sa zodpovednosti za potencionálne vzniknutú škodu.

22. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k vyššie uvedeným záverom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalobcu bolo vyhodnotené ako nedôvodné a preto bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanej proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).